

Zolang door het Coronavirus kerkdiensten en veel andere kerkelijke activiteiten niet doorgaan schrijft ds. Bart Vijfvinkel regelmatig een brief/overweging opdat we ons juist ook in deze tijd met elkaar verbonden weten. Reacties welkom: predikant@pknwormer.nl

16 juni 2020

Beste mensen,

Vanmorgen heb ik gekeken naar een kort filmpje waarin rabbijn Jonathan Sacks ingaat op de eerste woorden van het boek Leviticus: `En Hij riep...`

Jonathan Sack (1948) is emeritus opperrabbijn van Groot-Brittannië en schrijver van vele boeken waaronder: `Niet in Gods naam. Een pleidooi tegen religieus extremisme en religieus geweld.`

Zijn uitleg van de eerste woorden van Leviticus zal ik in eigen woorden weergeven. Het is geen makkelijke kost, maar ik geef het toch graag aan u door. Het loont om kennis te nemen van deze (Joodse) wijsheid!

De kleine letter Alef

Van rechts naar links, met de letter Alef, staat hier: Wajikra. Dat betekent: Hij riep

Van rechts naar links, staat hier Wajikar. Dat betekent: Het gebeurde zomaar. De laatste letter – de Alef – is weggelaten.

In het Hebreeuws, de taal van de Joodse bijbel (ons oude testament), klinkt het begin van het boek Leviticus zo: `Wajikra`. De betekenis: Hij (=de Heer) riep. De laatste letter - de Alef (de `a`) - is klein geschreven (niet op bovenstaande plaatje). Waarom is die letter klein geschreven? Als je die Alef in de gauwheid niet leest dan staat er iets anders, namelijk `wajikar`: het gebeurde zomaar (bij geval, toevallig).

Eén letter kan dus een groot verschil maken. Er staat `Hij riep`, maar laat je één letter weg dan staat er: het gebeurde zomaar (bij geval, toevallig). Engelsen zouden zeggen `it happens`.

Sacks gaat er dieper op in en stelt zich de vraag wat `roeping` en de dingen die `zomaar (bij geval, toevallig) gebeuren` met elkaar te maken hebben.

Roeping en wat ons overkomt

Hij past het toe op het coronavirus dat ons `zomaar` overkomt, dat `toevallig` ontstaan is en de wereld in haar greep heeft. Miljoenen mensen krijgen te maken met een lockdown, samenlevingen worden ontwricht, vele duizenden mensen sterven.

Kun je – zo vraagt Sacks – Gods roep horen door wat ons zomaar overkomt? Kan je er Gods roep door horen, bijvoorbeeld: is er iemand die ik moet helpen, een gebed dat gebeden moet worden, een gebod waar ik naar moet luisteren, iets belangrijks waar ik nooit tijd voor had?

Ik vind het een verrassende uitleg. Die kleine letter Alef, van zichzelf niet hoorbaar, maakt het verschil en nodigt je uit om door `wat zomaar gebeurt` de stem van God te horen.

Rabbi Jonathan Sacks

Groot en klein

Een andere Joodse uitleg voor die kleine Alef is deze: Het woord Wajikra (Hij riep) staat vreemd geschreven. De laatste letter is een kleine Alef, die veel kleiner is dan de rest van de letters. Waarom een kleine Alef?

`Toen de Eeuwige Mozes na de oprichting van de Tabernakel vertelde dat hij het woord Wajikra – ‘en Hij riep Mosje naderbij’ – moest opschrijven, wilde Mozes de laatste Alef niet schrijven uit bescheidenheid. Hij vond het niet gepast om over zichzelf te schrijven, dat

speciaal hij tot God werd geroepen. Liever schreef hij 'God kwam zomaar voorbij' (dus zonder Alef), alsof God niet speciaal Mozes opzocht. Hoewel Mozes protesteerde, heeft God hem toch opgedragen het boek Leviticus te schrijven. Mozes gehoorzaamde maar maakte de Alef klein.

Tegenover God past de bescheidenheid van Mozes.

Dankzij rabbijn Sacks weer genoeg om over na te denken.

Goeds en vriendelijke groet,

Bart Vijfvinkel

Mocht u het werk van onze gemeente willen ondersteunen met een extra gift dan kunt u deze overmaken op NL30 RABO 0394.9353.06 ten name van Protestantse Gemeente Wormer. Een deel van de gift zal ook gaan naar de diaconie: de dienst van de kerk in de wereld.